

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כב' השופטת יעל הניג

לאה סימן טוב
ע"י עו"ד גביש

תובעים

נגד

ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ
ע"י עו"ד אלינב

נתבעים

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19

תביעה לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים התשל"ה – 1975.

המחלוקת על הנזק.

רקע

1. התובעת נפגעה ב – 21.2.11 בתאונת דרכים. אמבולנס פינה אותה בהכרה מלאה לחדר מיון בבי"ח איכילוב. הרופאים מצאו חבלות חזה, צלעות, זרוע וכתף שמאל ואבתנו "צלפת שוט". לאחר בדיקות שוחררה לביתה.

2. ב – 23.2.11 פנתה לבי"ח איכילוב עם תלונות על כאבי ראש וטשטוש ראייה, נכתב שסבלה בתאונה מחבלת ראש. התובעת אושפזה, עברה בדיקות לרבות על ידי נוירולוג ורופא עיניים, ללא ממצא פתולוגי. למחרת שוחררה.

3. התובעת המשיכה להתלונן על כאבי ראש וטשטוש ראייה. ב – 21.6.11 התאשפזה התובעת במחלקה הנוירולוגית בבי"ח בילינסון, בחשד ללחץ תוך גלגלתי מוגבר. היא שוחררה ללא ממצא ב – 23.6.11.

4. התובעת הופנתה לטיפול פיזיותראפיה והידרותראפיה אך לא ביצעה אותם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1

2 5. בית המשפט מינה את פרופ' סלעי כמומחה מטעמו בתחום האורטופדיה ואת ד"ר גוטמן
3 כמומחה מטעמו בתחום עיניים. הצדדים לא ביקשו לזמן את המומחים לחקירות על חוות הדעת
4 מטעמם ומכאן, קביעותיהם בעינן עומדות.

5

6

הנכות האורטופדית

7 6. התובעת התלוננה לפני פרופ' סלעי על כאבי צוואר קורנים לידיים, לעיתים כאבי גב תחתון,
8 זקוקה לפיזיותראפיה ומשתמשת תדיר במשככי כאבים. בבדיקה מצא המומחה:
9 ע"ש צווארי: סימני C.T.S. [לחץ לא חבלתי על עצב מדיאני בשורשי הידיים, מימין יותר
10 משמאל] והגבלה קלה עד בינונית בכל מישורי התנועה.

11

ע"ש מתני: ללא ממצא.

12 ממצאי בדיקות הדמיה: CT ע"ש צווארי – שינויים ניוונים דיסקוגנים בעיקר ב C3-7. מיפוי
13 עצמות – קליטות ניווניות בגו.

14

15

7. מסקנותיו:

16

עמ"ש מתני – ללא נכות.

17

עמ"ש צווארי – הגבלה קלה עד בינונית בכל מישורי התנועה.

18

בתיקה הרפואי קיימים רישומים על סבל מתמשך ממקור עמ"ש צווארי עובר לתאונה.

19

20 נכותה בשיעור 15% לפי סעיף 37 [5] א' – ב' לתוספת לתקנות הביטוח הלאומי [קביעת דרגת
נכות לנפגעי עבודה] תשט"ז – 1956.

21

מנכות זו יש לנכות 5% עבור מצב קודם לתאונה.

22

אין צפי להחמרה או לצורך בטיפולים רפואיים בעתיד.

23

24 כתוצאה מהתאונה הייתה התובעת נתונה לאי כושר מלא במשך 4 – 6 שבועות וחלקי [50%]
למשך 3 – 4 שבועות נוספים.

25

26

נכות בתחום עיניים

27 8. ד"ר גוטמן סוקר את הממצאים בבדיקות עיניים ובבדיקות נוירולוגיות שעברה התובעת לאחר
28 התאונה.

29

לא נמצאה עדות אובייקטיבית לבעיה נוירולוגית או נוירואופטלמולוגית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 הממצא היחיד – עיבוי עצבי הראיה. תופעה זו ללא פתולוגיה נלווית הינה תסמונת נדירה הנגרמת
2 על ידי היקוות נוזל המוח סביב עצבי הראיה.

3 בבדיקה – לא מצא המומחה ראיה לפתולוגיה עינית או נוירואופטלמולוגית. הוא לא מצא ממצא
4 חריג קליני או אנטומי בראשי עצבי הראיה.

5 תלונותיה של התובעת על טשטוש ראיה וכאבי ראש מתיישבת עם שימוש במשקפי ראיה לא
6 מדויקים. סביר מאוד להניח שתהא הקלה בסימפטומים אם יותאמו המשקפיים למספר מתאים.

7
8 9. מסקנותיו – גם בבית החולים וגם כיום אין ממצאים חריגים. הממצא האקראי של עצבי ראיה
9 "מעובים" ללא תופעות קליניות מלוות ובנוכחות ניקור מתני תקין, אינו משמעותי ולבטח אינו
10 קשור סיבתית לתאונה. לא נותרה נכות.

11
12 10. התובעת העידה כעדה יחידה מטעמה. הצדדים הגישו תיקי מוצגים.

13
14 11. הצדדים חלוקים על כל ראשי הנזק, בעיקר על הפסדי השתכרות ופגיעה בכושר ההשתכרות.

הפרעה תפקודית בנתוני התובעת

15
16
17 12. התובעת העידה שלאחר פטירתו של בעלה לפני כחמש שנים החלה לעבוד כמטפלת בילדים.
18 לאחר תקופת אי כושר בעקבות התאונה שבה לעבודה. מדו"ח רציפות הביטוח אכן עולה
19 שהתובעת עבדה החל משנת 2010 אצל עו"ד ענבל נבות ולאחר מכן, החל משנת 2012 אצל
20 אפרים סנדרוב. שני אלה, אין חולק, העסיקו אותה בטיפול בילדים. משמע, עיסוקה של התובעת
21 בטיפול בילדים.

22
23 13. על פניו, הגבלה קלה עד בינונית בתנועות צוואר לכל מישורי התנועה הינה בעלת השלכה
24 תפקודית נוכח עיסוקה של התובעת. עבודת המטפלת מצריכה הרמת הילדים, אפילו הם תינוקות,
25 החזקתם, השכבתם והושבתם, התכופות, וכד' מה שמערב בין היתר תנועות צוואר.

26
27 14. ב"כ הנתבעת חקרה את התובעת על מגבלותיה הספציפיות התובעת השיבה שהיא נזקקת
28 למשככי כאבים, שאם לא כן היא לא מתפקדת. עם כל אלה היא לא מסוגלת להרים ילד ביד
29 שמאל. לכן היא מרימה ביד ימין ונעזרת לשם כך בהחזקת היד עם יד שמאל [עמ' 10]. כמו כן
30 העידה על כאבים באחורי הראש או בכתף. לדבריה "אולי זה מקרין לכתף" [עמ' 12]. העובדה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 שהתובעת לא פירטה אחת לאחת את מגבלותיה, אלא השיבה שהיא נזקקת לשם תפקוד למשכני
2 כאבים והעובדה שקיים אצלה מצב רפואי קודם של סבל ממקור צווארי אין בה כדי לשלול את
3 הקביעות האובייקטיביות של פרופ' סלעי. פרופ' סלעי הביא בחשבון מצב זה והפחית מהנכות
4 5%. יתר על כן, התובעת פירטה את תלונותיה אצל פרופ' סלעי: כאבים בצוואר קורנים לידיים
5 והיזקות למשכני כאבים. הנתבעת חולקת למעשה על כך אך לא זימנה את פרופ' סלעי לחקירה.

6

7 יוצא על כן שהשינוך של 10% לתאונה בעינו עומד.

8

9 15. בתיקה הרפואי של התובעת נמצאה תלונה על כאבים בג תחתון ותלונה על כאב בברך. תלונות
10 אלו לא הניבו נכות רפואית וממילא לא מנעו מהתובעת עובר לתאונה, גם לא אחריה לשוב
11 לעיסוקה. מדובר בתלונות בודדות. איני רואה בהן השלכה על תפקודה של התובעת. כך גם לגבי
12 מחלוקת רקע כגון טשטוש בראיה, בעיות שינה, חרדות לאחר פטירת בעלה, הירדמות ידיים, תת
13 פעילות של בלוטת התריס וצנתור. התובעת הסבירה שכיום אינה נזקקת עוד לתרופות מונעות
14 חרדה, מונעות הפרעות שינה [מהן סבלה "כל החיים"] ועברה צנתור עקב מועקות שהיו לה,
15 וזהירותה של הרופאה וכעת אין בעיות כלשהן. האמנתי לתובעת הגם שהתיק הרפואי אכן מגלה
16 רישומים בודדים, אין ממצא לבעיה לכבית ויתר התלונות מטופלות תרופתית ללא בעיה מתמשכת
17 מתועדת.

18

19 מכל מקום אין בכל אלה להשליך על תפקוד סדיר ונפוצות אצל אנשים בגילה של התובעת, ככלל
20 ללא הפרעה תפקודית.

21

22 16. יוצא שהפגיעה בתפקודה של התובעת נובעת כל כולה, לפי מידת השינוך של פרופ' סלעי,
23 מהתאונה. "יש להימנע מקביעת חזקה לפיה שיעור הנכות התפקודית אצל בגיר הוא כשיעור
24 הנכות הרפואית. ראוי להותיר את הערכת שיעור הנכות התפקודית לשיקול דעתו הבלעדי של בית
25 המשפט. ודוק- לא מן הנמנע כמובן שבסופו של דבר יגיע בית המשפט למסקנה כי שיעור הנכות
26 התפקודית זהה לשיעור הנכות הרפואית, אך זאת לאחר בדיקה ובחינה פרטנית בכל מקרה ומקרה
27 בהתאם לנתוניו האישיים של הניזוק ה"קונקרטי" [ת.א. [מח – חיפה] 966/06 פינקלשטיין נ'
28 המאגר הישראלי לביטוח בע"מ, פורסם בנבו]. דומני שבעניינה של התובעת, אכן התקיימו
29 התנאים לזיהוי נכותה התפקודית עם נכותה הרפואית.

30

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

נכותה התפקודית של התובעת מגעת ל – 10%.

הפסדי השתכרות בעבר

16. בסיס השכר – לפי דו"ח רציפות הביטוח קיים דיווח על עצם עבודתה של התובעת אצל עו"ד נבות עובר לתאונה, אם כי שכרה לא מדווח. התובעת לא זימנה את עו"ד נבות לעדות ואין בידה אינדיקציה אחרת על גובה שכרה. עקרונית יש לזקוף הימנעות מהבאת ראיות לחובת בעל דין בעל אינטרס ובעל אפשרות להבאתן. אלא התופעה של היעדר הסכם העסקה והימנעות מזימון המעביד לעדות במגזר זה ידועה ובתי המשפט נוהגים בתובעים בסלחנות [ראו למשל ת.א. [של – ירושלים] 4372/04 יושעי נ' ביי"ח שערי צדק, פורסם בנבו, ועקרונית באשר להכנסות לא מדווחות על ידי מעביד, ת.א. [של – ירושלים] סינואני נ' סינואני וכלל חברה לביטוח בע"מ, פורסם בנבו].

התובעת קיבלה ומקבלת קצבת שארים באמצעות עיריית תל אביב, מקום עבודתו של בעלה המנוח.

17. התובעת העידה שעבודתה השתרעה על יום עבודה מלא. בהתחשב בטיב העבודה ובצרכי המעבידים כשלעצמם, לכאורה, יום עבודה מלא, ניתן להסיק שמדובר ביום עבודה מלא, היינו, כ – 8 שעות עבודה. איני רואה מניעה לקבל ששכרה של התובעת לא פחת משכר מינימום במשק, לאור החובה המוטלת על מעביד על פי דין. ניתן לקבוע שכר זה לפי נתוני הלמ"ס והמל"ל.

בהינתן נתוני התובעת, לא פחת השכר מ – 4,100 ₪ לחודש.

18. הפסדים בתקופת אי כושר – פרופ' סלעי מצא תקופת אי כושר, לרבות אי כושר בשיעור של 50% למשך כ – 10 שבועות, היינו כחודשיים וחצי. התובעת לא עבדה בתקופת אי הכושר, לטענתה שבה לעבודה כעבור כ – 3.5 חודשים. היא העידה שעו"ד נבות שילמה לה כספים בגובה השכר, לטענתה כהלוואה אותה היה עליה להחזיר עם סיום עבודתה ו"הורדנו את זה מהפיצויים [עמ' 9 - 10]. כאן יש מקום לדרוש מהתובעת לבסס את טענתה בראיות. כאן יש מקום לדרוש ממנה העדת עו"ד נבות. הימנעותה בנקודה זו אכן פועלת נגדה.

התובעת לא הוכיחה הפסדי השתכרות בתקופת אי הכושר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1
2 19. לאחר מכן, ממאי 2011 ועד היום – שוב, התובעת מדווחת במל"ל כעובדת אצל עו"ד נבות
3 עד כולל אוגוסט 2011. מאז ועד היום, מדווחת כעובדת אצל אפרים סנדרוב. התובעת נמנעה
4 מהעדת המעבידים ולא הגישה ראייה אחרת לשיעור שכרה או להפחתה ממנו, הגם שאין שינוי
5 בהיקף עבודתה ולדבריה "שמי הולך לפני, חוטפים אותי" [עמ' 12]. מדובר בנזק מיוחד, על
6 תובע להוכיחו ב"רחל בתך הקטנה". כאן אין מקום "לעשות הנחות" לתובעת.

7

8 התובעת לא הוכיחה הפסדי השתכרות וגריעה מכושר השתכרותה עד כה.

9

עזרת זולת לעבר

10

11 20. התובעת העידה שנוקקה לעזרת ילדיה בתקופת אי הכושר. התובעת לא זימנה אותם לעדות.
12 אפילו בהתעלם בעניין זה, התובעת לא שכנעה שמדובר בעזרת משפחה החורגת מהמקובל
13 בנסיבות העניין.

14

15 21. התובעת העידה שהיא נעזרת בעוזרת ומשלמת לה שכר חודשי של 1,075 ₪. לדבריה לא
16 נזקקה לעזרה כזו עובר לתאונה.

17

18 התובעת לא הגישה ראייה או אינדיקציה כלשהי לטענתה. שוב, מדובר בנזק מיוחד והתובעת לא
19 הוכיחה אותו.

20

הוצאות לעבר

21

22 22. ככלל, הוצאות רפואיות מכוסות במסגרת החקיקה הסוציאלית. יחד עם זאת, ידוע שהחקיקה
23 אינה מכסה הוצאות נסיעה לטיפולים וגם טיפולים רפואיים כרוכים בהשתתפות עצמית של
24 המבוטח.

25

26 מצאתי לפסוק לתובעת סכום גלובאלי של 2,000 ₪.

27

הפסדי השתכרות לעתיד

28

29 22. התובעת ילידת 24.10.50, כיום כבת 63.5. על פי נתונים סטטיסטיים תפרוש בהגיעה לגיל 67.
30 ואולם, נוכח טיב עיסוקה ועבודתה, לאור המשך עבודתה עד כה, ובהיעדר נתונים לסתור, אין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 מניעה שתמשיך לעבוד ולטפל במסירות בילדים מעבר לגיל פרישה מקובל במשק. על כן אני
2 מעמידה את גיל הפרישה על 70. שכר מינימום במשק כיום, אינו נמוך מ- 4,800 ₪ לחודש.

3
4 23. בהינתן נכות תפקודית בשיעור של 10% ועל אף היעדר גריעה בשכר עד כה, יש לחשב את
5 ההפסד לפי: $4,800 \text{ ₪} \times 10\% \times \text{היוון עד גיל 70} = 34,000 \text{ ₪}$.

6
7 24. לסכום זה יש להוסיף הפסדי פנסיה מכוח צו הרחבה במשק בשיעור 10% = $3,400 \text{ ₪}$.

8
9 הוצאות ושונות לעתיד
10 25. נכון להיום, אין אינדיקציה להוצאות בעתיד. ואולם נוכח נכותה התפקודית של התובעת
11 והתגברות הגיל, לא ניתן לשלול, היזקקות מוגברת לעזרת הזולת.
12 מצאתי לפסוק לה סכום גלובלי - $30,000 \text{ ₪}$.

13
14 נזק לא ממוני
15 26. נכותה של התובעת - 10%. היא אמנם אושפזה למשך 3 ימים עקב חשד להפרעות
16 נוירולוגיות, אך נשלל קשר סיבתי - רפואי בינן לבין התאונה, ממילא לא נמצאו הפרעות כלשהן.
17 לכן אין להביא בחישוב ימי אשפוז. יש לחשב את הפיצוי לפי תקנות חוק הפיצויים לפי 10%
18 בהפחתת גיל = $14,913 \text{ ₪}$.

19
20 סה"כ פיצוי = 84,313 ₪.

21
22 27. הנתבעת מבקשת לנכות מהפיצוי שכר טרחתו של ד"ר גוטמן שלא מצא נכות בתחומו. איני
23 רואה עין בעין עם הנתבעת. התובעת חוותה סבל בתחום העיניים וסבל זה מגובה בממצאים
24 אובייקטיביים. כדיעבד התברר שאין סבירות לקשור סבל זה לתאונה. התובעת לא חדלה בחוסר
25 תום לב בבקשתה למינוי מומחה בתחום זה. נוכח הסדרי חוק הפיצויים לא היה בידיה להוכיח
26 נכות בתחום זה אלא באמצעות מומחה מטעם בית המשפט.
27 אין לנכות שכר טרחתו של ד"ר גוטמן.

28
29 סוף דבר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 8653-08-11 סימן טוב נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ

תיק חיצוני:

1 הנתבעת תשלם לתובעת 84,313 ₪ בצירוף שכ"ט עו"ד בסך 12,934 ₪ ובצירוף הוצאות משפט
2 בסך 3,000 ₪.

3

4 ניתן היום, כ"ח אדר ב תשע"ד, 30 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.

5

יעל הניג, שופטת

6

7

8

9

10

11

12